

SAMENVATTING

104883 - Klacht over begeleiding leerling, onjuiste rapporten, ontbreken dyslexieprotocol en wijze van klachtafhandeling; PO

De klacht inzake de begeleiding van de leerling is in zoverre gegrond dat de school onvoldoende initiatief heeft getoond na de stagnering van de resultaten halverwege groep 6 en in de communicatie met klaagster daaromtrent in gebreke is gebleven. Ook is er onvoldoende initiatief vanuit de school geweest om klaagster te betrekken bij de begeleiding van haar zoon.

Het is de Commissie niet gebleken dat de groepsleerkracht rapporten heeft opgesteld die niet overeenkomen met de DLE-scores. De overgelegde rapporten bevatten voor zover bekend de juiste DLE-scores en geven geen onjuist beeld van de ontwikkeling van de leerling.

Er is geen wettelijke verplichting tot het vaststellen van een dyslexieprotocol. Het ontbreken van een dergelijk protocol is daarmee in beginsel niet klachtwaardig. Het hanteren van een dyslexieprotocol kan het begeleiden van leerlingen met taalproblemen wel vergemakkelijken en structureren. In dat kader heeft de Commissie er met instemming kennis van genomen dat de school een jaar geleden wel een dergelijk protocol heeft vastgesteld.

Het bestuur heeft de klacht adequaat opgepakt. Al met al acht de Commissie de klacht met betrekking tot de klachtafhandeling ongegrond.

ADVIES

inzake de klacht van:

mevrouw A te B, moeder van C, een voormalige leerling van OBS D te E en leerling van OBS F te B, hierna te noemen klaagster

tegen

- mevrouw G, groepsleerkracht op OBS D, hierna te noemen de groepsleerkracht;
- mevrouw H, directeur van OBS D en OBS F, hierna te noemen de directeur;
- de heer I, algemeen directeur van de Stichting Openbaar Onderwijs J, het bevoegd gezag van D en F, hierna te noemen de algemeen directeur,

verweerders;

gemachtigde: mevrouw mr. K

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift met bijlagen van 28 januari 2011, ingekomen op 31 januari 2011 en aangevuld d.d. 8 februari en 1 april 2011, heeft klaagster op grond van de klachtenregeling van de betrokken school bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) een klacht jegens verweerders ingediend met de volgende inhoud:

Mevrouw A klaagt erover dat de leerkracht van groep 6 haar zoon C in het schooljaar 2009/2010 onvoldoende heeft begeleid als gevolg waarvan hij op het gebied van spelling en rekenen in zijn ontwikkeling achteruit is gegaan.

Mevrouw A klaagt er verder over dat de leerkracht van groep 6 rapporten heeft opgesteld die niet overeenkomen met de DLE scores.

Mevrouw A klaagt er ook over dat de school geen dyslexieprotocol heeft.

Mevrouw A klaagt verder over de wijze waarop de school en het schoolbestuur haar klacht heeft behandeld. Zij klaagt er onder meer over dat het schoolbestuur de toezegging om juridische kosten die zij had gemaakt te vergoeden niet is nagekomen.

Tot slot klaagt mevrouw A over de huidige begeleiding van C, onder meer omdat het handelingsplan slechts gedeeltelijk wordt uitgevoerd.

Een en ander zoals toegelicht in het klaagschrift en de daarbij behorende bijlagen.

Verweerders hebben een verweerschrift met bijlagen ingediend, ingekomen op 24 maart 2011 en aangevuld op 1 april 2011.

Alle stukken zijn over en weer in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 6 april 2011 te Utrecht.

Klaagster was ter zitting aanwezig en was vergezeld van haar zus mevrouw L, als vertrouwd persoon.

Verweerders waren ter zitting aanwezig en werden bijgestaan door de gemachtigde. Partijen hebben pleitnotities overgelegd.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht is, voor zover relevant, zakelijk en in samengevatte vorm in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

C is in groep 1 begonnen op D, een vernieuwingsschool die werkt op basis van de beginselen van het Freinetonderwijs. Hij heeft twee jaar in groep 4 gezeten. In schooljaar 2009-2010 zat hij in groep 6.

Verweerster G was dat jaar zijn groepsleerkracht, evenals in groep 5 en het eerste jaar in groep 4.

Aan het eind van groep 3 heeft de school de onderwijsbegeleidingsdienst ingeschakeld vanwege leerproblemen van C, voornamelijk op het gebied van spelling.

In november 2007 is C op initiatief van klaagster voor het eerst door M, een hulpverleningsinstelling op het terrein van onder andere leer- en gedragsproblemen, onderzocht vanwege eventuele leerproblemen. Er werden aanwijzingen voor dyslexie gevonden. Op 19 juni 2008 heeft M een tweede onderzoeksrapport uitgebracht en is dyslexie vastgesteld. M heeft een handelingsplan opgesteld. In de zomer van 2009 hebben de gescheiden ouders tegen elkaar geprocedeerd over een nieuwe school voor C. Klaagster wilde C graag plaatsen op een meer klassikale school, de vader wilde dat niet. De rechtbank heeft ouders verzocht in overleg met de school tot een eenduidige keuze te komen. Hoewel daartoe pogingen zijn ondernomen, zijn de ouders niet tot overeenstemming gekomen.

Op 2 februari 2010 heeft klaagster een tien-minutengesprek gehad met de groepsleerkracht en de intern begeleider (IB'er). Na het vernemen van de toetsresultaten heeft klaagster het gesprek beëindigd.

Op 3 februari 2010 heeft klaagster een brief aan de school geschreven waarin zij haar ongenoegen heeft geuit.

Bij brief van 11 februari 2010 heeft de directeur klaagster geschreven de klacht van klaagster niet-ontvankelijk te verklaren aangezien zij de uitkomsten van een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming wenste af te wachten. De algemeen directeur daarentegen heeft klaagster gevraagd haar klacht nader op schrift te zetten.

Klaagster heeft op 23 februari 2010 een klacht ingediend bij het bevoegd gezag. Op 10 maart 2010 heeft zij een eerste gesprek gevoerd met de algemeen directeur. Na onenigheid over de inhoud van het gespreksverslag heeft er op 14 april 2010 een tweede gesprek plaatsgevonden tussen klaagster,

de directeur, de algemeen directeur en de coördinator van het samenwerkingsverband WSNS, die als mediator en adviseur optrad. In dit gesprek is afgesproken dat een dyslexiedeskundige van het SBO zou worden verzocht advies uit te brengen over de vraag of er aanpassingen nodig waren in de begeleiding van C. Op 16 april 2010 heeft de deskundige schriftelijk haar advies gegeven. Vanaf april 2010 is C ambulante begeleid. De mediator/adviseur heeft op 1 juni 2010 zijn advies opgesteld. Hij adviseerde C op F te plaatsen vanwege de patstelling die was ontstaan en het ontbreken van vertrouwen in een gezamenlijke oplossing tussen school en ouders. C is in het schooljaar 2010-2011 gestart in groep 7 van F. Naast dezelfde directeur, zijn daar ook dezelfde IB'er en ambulante begeleider als op D werkzaam.

3. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Op grond van de schriftelijke en mondelinge behandeling van de klacht heeft de Commissie geconstateerd dat het, ondanks de zeer grote hoeveelheid aangeleverde informatie, moeilijk is het feitencomplex vast te stellen. Daarnaast blijken partijen feiten en gebeurtenissen zeer verschillend te interpreteren, mede door een zeer uiteenlopende visie op hetgeen van een schoolorganisatie mag worden verwacht.

De kern van de klacht betreft de stelling van klaagster dat de school voortdurend afspraken (over de begeleiding van C) niet is nagekomen. Daarvan is de Commissie op grond van de stukken en het ter zitting behandelde niet gebleken. Wel heeft de Commissie kunnen vaststellen dat diverse vormen van begeleiding rechtstreeks samenhangen met de initiatieven die door klaagster zijn ontplooid. De school heeft naar aanleiding van die initiatieven veel energie en extra begeleiding in C gestoken, maar is er onvoldoende in geslaagd die extra zorg in goed overleg met klaagster vorm te geven. De Commissie heeft op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting kunnen vaststellen dat beide partijen debet zijn aan de gebrekkige communicatie; de school als gevolg van een veelal afwachtende houding en klaagster op grond van een zeer hoog verwachtingspatroon.

Ten aanzien van het klachtonderdeel dat de leerkracht van groep 6 C in het schooljaar 2009/2010 onvoldoende heeft begeleid als gevolg waarvan hij op het gebied van spelling en rekenen in zijn ontwikkeling achteruit is gegaan, overweegt de Commissie het volgende. Op grond van de aanwezige DLE-scores is duidelijk dat Cs toetsresultaten in de eerste helft van groep 6 achter bleven. Dat is echter als zodanig onvoldoende om tot het oordeel te komen dat de begeleiding niet adequaat is geweest. De Commissie heeft geconstateerd dat in groep 6 een wijziging in toetsing heeft plaatsgevonden die de terugval voor een groot deel kan verklaren. Voor het overige is niet overtuigend aangetoond dat de school in de begeleiding in gebreke is gebleven.

Niet is gebleken dat het wijzigen van de toetsmethode vooraf of in de loop van het jaar met klaagster is besproken. Hierin ziet de Commissie een gebrek aan initiatief bij de school. De Commissie heeft voorts vastgesteld dat niet is gebleken dat de groepsleerkracht na de tegenvallende toetsresultaten het initiatief heeft genomen te onderzoeken wat de reden van de achterstand was, een achterstand die op het eerste gezicht niet uit het IQ van C of zijn dyslexie kan worden verklaard. Zij heeft de achteruitgang verklaard door een andere toetsmethode en door de mogelijke sociaal-emotionele impact van de scheiding van Cs ouders. Pas nadat klaagster een klacht had ingediend bij de algemeen directeur is er externe ondersteuning ingeschakeld om te onderzoeken wat de reden van de achterstand kon zijn en heeft C externe begeleiding gekregen. Ook op dit punt hebben de groepsleerkracht en de directeur zich te afwachtend opgesteld en in zoverre is de klacht over de begeleiding van C dan ook gegrond.

Een advies van M over blokschrift is uiteindelijk niet uitgevoerd na een afwijkend advies van een extern deskundige. Volgens verweerders is daarover gecommuniceerd met klagster. Op zich is het niet verwijtbaar adviezen over begeleiding niet te gebruiken als andere adviezen reden geven een andere keuze te maken. Uiteraard dient daarover met de ouders gecommuniceerd te worden.

Op de school was het geen gebruik handelingsplannen te laten ondertekenen. Daardoor kan het risico ontstaan dat ouders niet worden geïnformeerd over (veranderingen in) de geboden zorg. De Commissie heeft er met instemming kennis van genomen dat de school haar beleid op dit punt inmiddels heeft gewijzigd.

Het bovenstaande brengt de Commissie tot het oordeel dat de klacht inzake de begeleiding van C in zoverre is gegrond dat de school onvoldoende initiatief heeft getoond na de stagnering van de resultaten halverwege groep 6 en in de communicatie met klagster daaromtrent in gebreke is gebleven.

Wat het tweede klachtonderdeel betreft is de Commissie niet gebleken dat de groepsleerkracht rapporten heeft opgesteld die niet overeenkomen met de DLE-scores. De overgelegde rapporten bevatten voor zover bekend de juiste DLE-scores en geven geen onjuist beeld van de ontwikkeling van C.

Met betrekking tot de klacht dat de school geen dyslexieprotocol had, constateert de Commissie dat er geen wettelijke verplichting is tot het vaststellen van een dyslexieprotocol. Het ontbreken van een dergelijk protocol is daarmee in beginsel niet klachtwaardig. Het hanteren van een dyslexieprotocol kan het begeleiden van leerlingen met taalproblemen wel vergemakkelijken en structureren. In dat kader heeft de Commissie er met instemming kennis van genomen dat de school een jaar geleden wel een dergelijk protocol heeft vastgesteld.

Het vierde klachtonderdeel betreft de wijze waarop de school en het schoolbestuur de klacht van klagster hebben behandeld. Zij klaagt er onder meer over dat het schoolbestuur de toezegging om juridische kosten die zij had gemaakt te vergoeden niet is nagekomen. Daaromtrent overweegt de Commissie het volgende.

Nadat klagster op 2 februari 2010 het tien-minutengesprek voortijdig had verlaten en vervolgens een brief heeft geschreven, heeft de directeur geen initiatief genomen in gesprek te gaan met klagster, maar heeft zij de in de brief van klagster genoemde ongenoegens niet-ontvankelijk verklaard. De Commissie constateert dat uit de bewoordingen van klagsters brief blijkt dat zij de brief zelf niet als een (formele) klacht had opgevat. Klagster heeft dit ter zitting ook bevestigd.

De Commissie acht de reactie van de directeur niet adequaat. Indien bekend is dat een ouder al langere tijd in gesprek is over de begeleiding van haar zoon, boos wegloopt uit een tien-minutengesprek en een brief vol ongenoegen schrijft aan de directeur, dient de directeur te trachten de kwestie te de-escaleren. Dat gebeurt niet door een brief terzijde te leggen.

De algemeen directeur heeft naar het oordeel van de Commissie na de ontvangst van klagsters brief van 3 februari 2011 wel op adequate wijze actie ondernomen. Hij heeft klagster gevraagd om haar ongenoegen nader op schrift te stellen en heeft haar na ontvangst van deze brief uitgenodigd voor een gesprek. De algemeen directeur heeft met klagster afspraken gemaakt over extra externe advisering en begeleiding. Toen hij concludeerde dat er kans was op verdere escalatie van het conflict, heeft hij een externe adviseur/bemiddelaar ingeschakeld. Hierbij dient overigens opgemerkt te worden dat de datum van feitelijke uitvoering van de extra hulp geen blijk geeft van een gevoel van hoge urgentie bij het bevoegd gezag.

Niet gebleken is van enige door de school of het bevoegd gezag gedane toezegging, inhoudend dat het bevoegd gezag kosten van klagster in de rechtszaak met de vader over de overplaatsing van C zou vergoeden. Al met al acht de Commissie de klacht met betrekking tot de klachtafhandeling ongegrond.

Tot slot klaagt mevrouw A over de huidige begeleiding van C, onder meer omdat het handelingsplan slechts gedeeltelijk wordt uitgevoerd. Dat de IB'er en groepsleerkracht geen uitvoering hebben gegeven aan het handelingsplan is naar het oordeel van de Commissie niet vast komen te staan. Wel valt opnieuw een gebrek aan initiatief te constateren tijdens Cs verblijf op F, nadat er afspraken zijn gemaakt over extra begeleiding. Dat de ambulante begeleider na de kerstvakantie twee maanden ziek is geweest, valt de school op zich niet te verwijten, maar de school had klagster wel over deze belangrijke ontwikkeling en de gevolgen daarvan voor de begeleiding van C dienen te informeren. Eenzelfde gebrek aan pro-activiteit signaleert de Commissie bij het handelen van de directeur in het kader van het opstellen, bespreken en laten ondertekenen van het onderwijskundig rapport. Dat het vanwege de spoed die vereist is met het opstellen en versturen van een onderwijskundig rapport soms niet lukt om vooraf met ouders de inhoud van het rapport te bespreken, zou misschien nog te billijken kunnen zijn. Dat de school ook na het opsturen van het rapport (toen de directeur er mee bekend was dat het rapport niet met klagster was besproken en ook niet door haar was ondertekend) geen contact met klagster heeft opgenomen, is juist in deze situatie onprofessioneel, vooral ook omdat de ex-partner van klagster het rapport wel heeft ondertekend.

Het klachtonderdeel is derhalve in zoverre gegrond dat er onvoldoende initiatief vanuit de school is geweest om klagster te betrekken bij de begeleiding van haar zoon.

4. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht over de begeleiding van C in groep 6 en op F in zoverre gegrond is, dat de school onvoldoende initiatief heeft getoond na de stagnering van de resultaten halverwege groep 6 en in een latere fase bij de communicatie met klagster over de begeleiding en het onderwijskundig rapport. Voor het overige zijn deze beide klachtonderdelen ongegrond.

De klacht is voorts ongegrond voor zover deze betrekking heeft op het opstellen van rapporten die niet overeenkomen met de DLE-scores, de afwezigheid van een dyslexieprotocol en de wijze van klachtbehandeling.

5. AMBTSHALVE OVERWEGING

Ter zitting heeft klagster aan de orde gesteld dat de algemeen directeur met succes druk heeft uitgeoefend om te voorkomen dat de door klagster aangemelde vertrouwd persoon haar zou begeleiden tijdens de mondelinge behandeling. De algemeen directeur heeft ontkend druk te hebben uitgeoefend. De feitelijke gang van zaken heeft de Commissie onderzocht noch vastgesteld, maar zij hecht eraan op te merken dat een dergelijke beïnvloeding van de procesgang ten stelligste wordt afgekeurd.

6. AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE

Onderwijsgeschillen

**Landelijke
Klachtencommissie
Onderwijs**

Het is de Commissie gebleken dat veel van de problemen het gevolg zijn geweest van (wijziging in) begeleiding en vermeende afspraken die oftewel niet bekend waren, niet zijn besproken of niet zijn vastgelegd. De Commissie beveelt het bevoegd gezag van OBS D en OBS F aan ervoor zorg te dragen dat de scholen een beleid ontwikkelen gericht op het beter vastleggen en bespreken van belangrijke ontwikkelingen in de begeleiding van de leerlingen. Het door ouders laten ondertekenen van handelingsplannen is hiervoor een eerste praktische aanzet.

Aldus gedaan te Utrecht op 11 mei 2011 door mr.dr. H.G. Warmelink, voorzitter, J. Toes en drs. W.D. Hajonides van der Meulen, leden, in aanwezigheid van drs. J. van Velzen, secretaris.

mr.dr. H.G. Warmelink
voorzitter

drs. J. van Velzen
secretaris